

Topoloxía dos espacios euclidianos

Seminario online

Prof. Xosé M. Masa Vázquez

a) Calcule a unión e a intersección das seguintes familias de subconxuntos de $\mathbb{R}$:

$$\{[-n, n], n \in \mathbb{N}\}; \quad \{(0, 1/n), n \in \mathbb{N}\}.$$

b) Considere os seguintes subconxuntos de $\mathbb{R}^2$:

$$E_n = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 \mid xy < 1/n\}$$

$$L_r = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 \mid |x| > r\}$$

Calcule a unión e intersección das familias

$$\{E_n, n \in \mathbb{N}\}, \quad \{L_r, r \in (0, +\infty)\}.$$

Debuxade os seguintes subconxuntos de $\mathbb{R}^2$:

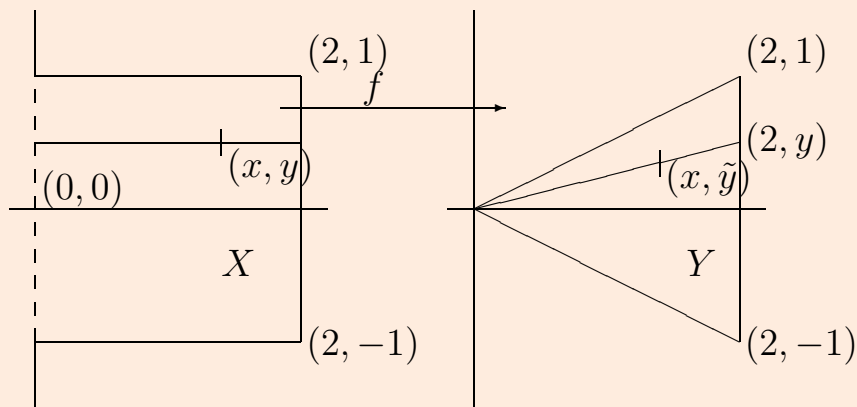
$$A = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 \mid y \geq 2x + 1\}$$

$$B = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 \mid |x - 3| + |y + 2| \leq 1\}$$

$$C = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 \mid \max\{|x + 1|, |y - 2|\} \leq 2\}$$

$$D = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 \mid (x - 1/n)^2 + y^2 = 1/n^2, n = 1, 2, 3, 4\}.$$

Expresade analiticamente os seguintes subconjuntos X e Y de $\mathbb{R}^2$, e escribide a función $f(x, y) = (x, \tilde{y})$ entre eles que se indica no debuxo:

Sexan $x, y \in \mathbb{R}^p$. Demostre as seguintes desigualdades:

$$| \|x\| - \|y\| | \leq \|x \pm y\| \leq \|x\| + \|y\|$$

Estudiade o carácter aberto ou pechado dos seguintes subconxuntos de $\mathbb{R}^2$:

$$A = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 \mid y = x/n, n \in \mathbb{N}\}$$

$$B = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 \mid 0 < |x - 3| \leq 1\}$$

$$C = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 \mid \max\{|x + 1|, |y - 2|\} < 2\}$$

Considerade as seguintes familias de subconxuntos de $\mathbb{R}^2$:

$$E_q = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 \mid x > q\}, \quad q \in \mathbb{Q}, \quad 1 \leq q;$$

$$F_q = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 \mid x < q\}, \quad q \in \mathbb{Q}, \quad q \geq \sqrt{2}.$$

Estudiade se a súa intersección é un conxunto aberto ou pechado.

Demuestre que en el espacio $X = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 \mid x > 0\}$ la sucesión

$$\{(1/n, 1 + 2/n)\}$$

es de Cauchy. ¿Es convergente?

Utilizando o criterio de converxencia de sucesións, demostrade que toda recta en $\mathbb{R}^2$ é un conxunto pechado.

Sexa $\{x_n\}$ unha sucesión en X , converxente a un punto x_0 . Demostre que o conxunto $\{x_n, n \in \mathbb{N}\} \cup \{x_0\}$ é pechado.

Sea $X \subset \mathbb{R}^p$ un espacio, $f: X \rightarrow \mathbb{R}$ una función continua. Demuestre que si x_0 es un punto de X tal que $f(x_0) > 0$, entonces existe una bola abierta de centro x_0 en X tal que f toma en ella valores estrictamente positivos.

Sexa

$$X = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 \mid |y| \geq x^2 + 1 \text{ ou } xy = 0\}.$$

Estudiade a continuidade da función $f : X \rightarrow \mathbb{R}^2$ dada por

$$f(x, y) = \begin{cases} (x, 2y) & \text{se } xy > 0 \\ (0, 0) & \text{se } xy = 0 \\ (x, y) & \text{se } xy < 0 \end{cases}$$

Sexa $X \subset \mathbb{R}^p$ un espacio, $f: X \rightarrow \mathbb{R}$ unha función. Demostrade que f é continua sse os conxuntos $f^{-1}((-\infty, a))$ e $f^{-1}((b, -\infty))$ son abertos, calquera que sexan os números reais a e b .

Sean f e g dúas funcións con dominio e rango $\mathbb{R}$. Supoñamos que cumpren

$$f(x + y) = f(x) + f(y), \quad g(x + y) = g(x)g(y).$$

Demostre que son continuas sse o son no punto 0.

Axudándose do concepto de continuidade, demostrade que o conxunto

$$\{(x, y) \in \mathbb{R}^2 \mid x(1 + y^5) = 1\}$$

é pechado.

Sexa $E = \mathbb{R} - \{-1\}$, $f, g : E \rightarrow \mathbb{R}$ as funcións dadas por

$$f(x) = \frac{1}{x^2 + 1}; \quad g(x) = \frac{1}{x^3 + 1}.$$

Existen extensións de f ou g a $\mathbb{R}$? En caso de resposta afirmativa, construíde unha extensión. É única?

Comprobemos a igualdade

$$\bigcap_{n \in \mathbb{N}} (0, 1/n) = \emptyset.$$

Que un punto pertenza á intersección significa que pertence a todos os conxuntos $(0, 1/n)$. Trátase de ver, pois, que calquera que sexa $x \in \mathbb{R}$ existe un enteiro natural n tal que

$$x \notin (0, 1/n).$$

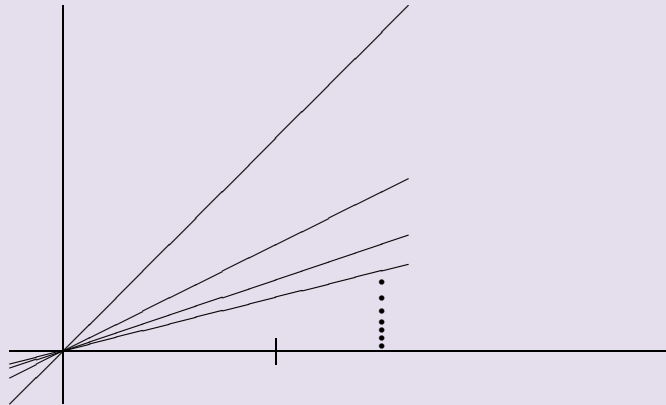
Ou sexa, que dado x , existe un enteiro n tal que

$$1/n \leq x.$$

Isto é unha maneira de expresar a propiedade de $\mathbb{R}$ de ser un corpo ordenado **arquimediano**.

Vexamos que A non é aberto. Abonda escoller un punto de A no que non se verifique a definición. Por exemplo, o punto $(0, 0)$. Na bola de centro o punto $(0, 0)$ e raio r está o punto $(0, r/2)$, que non pertence a A .

Vexamos agora que $\mathbb{R}^2 - A$ tampouco é un conxunto aberto. Tomemos o punto $(1, 0) \in \mathbb{R}^2 - A$ e unha bola de centro nel e raio r . Sempre hai un enteiro natural n tal que o punto $(1, 1/n)$, que pertence á recta pola orixe de declive $1/n$, permite concluír.

Sexa

$$ax + by + c = 0$$

a ecuación da recta L . Que o punto (x_n, y_n) pertenza a L significa

$$ax_n + by_n + c = 0.$$

Trátase de concluir que tamén

$$ax_0 + by_0 + c = 0.$$

Dedúcese da condición do enunciado, do feito de que, para $a < b$,

$$(-\infty, a) \cap (b, +\infty) = (a, b)$$

e do **Teorema 3.5-3.**

A condición de ser U, V e W abertos pódese deducir utilizando funcións continuas auxiliares. Por exemplo, a función de X en $\mathbb{R}$ que leva (x, y) a $x \cdot y$, para os dous primeiros.

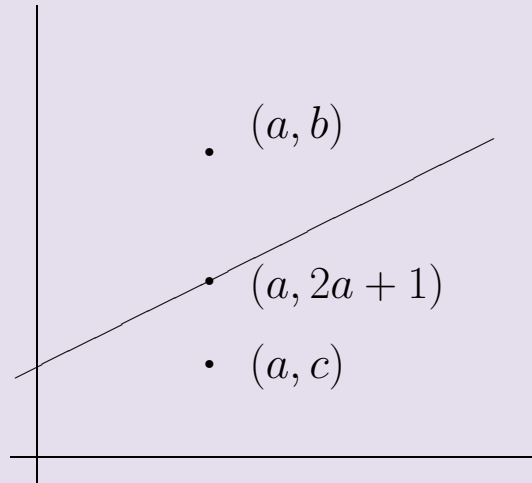
A continuidade das restriccións segue do feito de vir definidas por operacións aritméticas.

Se $|y| > 1$, os puntos $(\frac{\sqrt{|y| - 1}}{n}, y)$ están en X e a sucesión que determinan converge a $(0, y)$.

Para $|y| = 1$, pódense tomar as sucesións $((1/n, 1 + 1/n^2))$, se $y = 1$, ou $((1/n, -1 - 1/n^2))$, se $y = -1$.

Debuxade os puntos das sucesións!

Tracemos a recta $y = 2x + 1$.

Fixada unha abscisa a , os puntos do conxunto A con esa abscisa son aqueles (a, b) con $b \geq 2a + 1$. Así, o conxunto A está formado polos puntos que están por riba da recta.